

Mit kapott a főváros

az ötéves terv első esztendejétől
és mit kap a második tervéviől

Az ötéves terv első esztendejének utolsó napjaiban a beruházó közületek már számonveszik az elért eredményeket, a fejlődés emelkedését és nem hagyják figyelmen kívül a tapasztalt hibákat sem, amelyeknek korrigálásával törekcsenek a második tervév még jobb, még maradéktalanabb teljesítésére.

A FŐVÁROS FEJLŐDÉSÉBEN

is nagy előrehaladást jelentett a most lezajlott esztendő. A hároméves terv nagyszerű eredményeit az ötéves terv első esztendeje tovább fokozta és a nagyjelentőségű új alkotások egész sorát hozta létre. Znamenák György, a fővárosi tanács terv és statisztikai osztályának vezetője, a OB tagja ismerlette számunkra a nagy beruházó munkaprogram első évének eseményeit és a második tervév elkészítését:

— Az 1950. évi tervteljesítés eredményei — mondta — minden kerületben láthatók. Jóformán nincs olyan utca a fővárosban, ahol ne folya építkezés, lakástermelés, újjavítás, a közlekedés javítása és sok egyéb. Az ötéves terv indulásakor érvényben volt keret az első tervév végére az év közben reánk bízott új feladatok végrehajtása során 54 százalékkal emelkedett. Ezt a felemelt tervprogramot november végéig a fővárosi tanács döntő részében teljesítette.

AZ ELSŐ TERVÉV FOLYAMÁN

Kispesten, Csepelen és az Angyalföldön 236 új lakást adtunk át a használatnak, több száz új lakás építése befejezéshez közeledik, 1438 romlakást pedig helyreállítottunk. Számos új óvoda, bölcsőde nyílt. Új iskolák létesültek, hét fiókkönyvtárat állítottunk fel, tekintélyes összegek befektetésével korszerűsítettük színházainkat, igazgatási épületeinket, fejlesztettük és szaporítottuk a sporttelepeket, új parkokat létesítettünk. A közlekedés megjavítására, háromszor annyi útfelületet építettünk, illetve javítottunk, mint a 30-as évek átlagában. Megépült a Kerepesi-úti szalábi híd, új utak létesültek Csepelen, Angyalföldön, a Sztálin-híd környékén, rendeztük a Marx-teret és új út építésével teremtettük meg Kispest, Pestszentlőrinc és Csepel összeköttetését.

— Helyi forgalmunk is nagy léptekkel fejlődött. Az év első 9 hónapjában 600 millió utas szállítottak a villamosok, lényegesen többet, mint amennyire számítottak. A közlekedés javulását előmozdította 25 új autóbusz üzembehelyezése, gyártás alatt van 37 új villamospótkocsi, a HÉV zsúfoltságán pedig 19 új négytengelyű kocsiforgalomba helyezésével segítünk. Közműveink teljesítménye is nagyot emelkedett. A Vízművek dolgozói háromnegyed év alatt 110 százalékra teljesítették a termelési előirányzatot. Hasonló mértékben fejlődött a Gázművek is. Főleg a gáz kalóriaértékének emelésével értünk el nagy eredményeket. A Gáz-, Víz- és Csatornázási művek hálózatfejlesztése tovább folytatódott. Az egykori peremvárosok és községek egész sorát látjuk el gázzal, vízvezetékkel, vízzel, csatornázással.

— Az eredmények mellett voltak hibák is munkánkban. Hiánvosságok mutatkoztak a tervfegyelem betartása területén, egyes határidőket nem tartottunk be, a kellelénél kevesebbet feleltünk a zöldövezet fejlesztésének kérdésével. Lemaradás mutatkozik a szervezeti problémáknál is.

Znamenák György ezután a fővárosi tanács ötéves tervének 1951. évi programjáról szólott.

— A MÁSODIK TERVÉV

egészségvédelmi, szociálpolitikai, népoktatási és népművelési, városfejlesztési, lakásépítési, üzemi fejlesztési céljaira 292,8 millió forint hitekeretet kaptunk a kormányzattól. Ez 43 százalékos emelkedést jelent az első tervév eredeti költségelőirányzatával szemben és ez a körülmény mutatja, mennyivel nagyobb feladatokat tűzünk magunk elé az ötéves terv második esztendejében, mennyivel több feladat megoldása vár a tanácsra. Egészségvédelemre és szociálpolitikára 13,4 milliót fordítunk a tervgazdálkodás során. Súlypontként tűztük ki a körzeti orvosi ren-

delők szaporítását. A Szentkirályi-utcában 34 székes fogászati rendelőt nyitunk, Pestszentlőrincen, Csepelen, Zuglóban építünk új bölcsődéket és óvodákat. Szaporítjuk a külterületi mentőállomások számát, két új bakteriológiai vizsgálóállomást állítunk fel. Az útfőrő gyermekek üdültetésére 50 százalékkal emeljük az Úttörő Köztársaság befogadóképességét. Az MHK-mozgalom kiszélesítése, a tömegsport fejlesztése érdekében 14 sportpálya újjáépítését, bővítését hajljuk végre.

— A népoktatás és szakoktatás beruházási hitekerete 9,6 millió forint. A Pongrácz-úton és Pestszentimrén új óvodákat építünk. Két új iskola is létesül a jövő évben, még pedig a Tomori-úton és a Ganz-telepen. A szakgimnáziummá alakított népiskolák helyreállításával, új tantermek, gépműhelyek, fizikai termek létrehozásával emeljük a tanulók szakmai képzettségét.

— Nagy súlyt helyezünk népművelési vonalon a dolgozó tömegeknek a szocialista kultúrába való aktív bekapcsolására. A 6,8 millió forintos fedezetből 12 kultúrotthon építését kezdjük meg a fővárosban, még pedig első sorban a X., XII., XIV., XV., XIX., XIII. kerületben és elindítjuk a kultúrpark mozgalmat. Tovább fejlesztjük a fiókkönyvtárhálózatot, főleg a peremkerületekben, így Pestújhelyen, Sashalmon és Soroksáron. Befejezzük a Múcsarnok helyreállítását, növeljük az Állatkert állatállományát, modernizáljuk a Vidám Parkot. A Városi Színház és a Fővárosi Varieté további korszerűsítését vetjük tervbe.

— VÁROS- ÉS KÖZSÉGFEJLESZTÉSRE

95,3 millió forint jut. Ebből a legjelentősebb tétel a lakásépítkezés költsége. Az előirányzott összegből 580 lakás létesül, Sor kerül a főútvonalak, elsősorban a Sztálin-út, a Sztálin-ter, a Kis-körút mentén álló házak teljes jókarbahelyezésére. Először szerepel a fővárosi beruházási tervében között irodaházak és igazgatási épületek építésére szánt költségelőirányzat. A tervbe vett irodaépületek felépülése után sok lakás szabadul fel, mert a most lakásokat elfoglaló hivatalokat az új épületekbe költöztetjük át.

— Nagyszabású útpítések kerülnek végrehajtásra a második tervévben. Rendezzük a Boráros-teret, a Dimitrov-teret. Kilenyszáz méter hosszú szakaszon helyreállítjuk a dunai rakodópartokat. Számos új park létesül fővárosszerte. Befejezzük a Vérmező parkosítását. Újpesten, Csepelen létesülnek új ligetek, szaporítjuk a játszótérek számát.

— Messzemenően gondoskodunk a peremkerületek további bekapcsolásáról a közművek hálózatába. A vízesőhálózatot 18.800, a gázcsőhálózatot 4900, a csatornahálózatot 2500 méterrel bővítjük ennek kapcsán. Természetesen a fejlesztés folyamán jelentősen növekszik majd a közművek teljesítménye is.

— Üzemeink közül az ipari vállalatok: a Kenyérgyár, Ásványvízüzem globális termelése 180 százalékkal haladja meg az 1950. évi termelési értéket. Az Ingatlankezelő Vállalatok 1951. évi bevétel előirányzata 184 százalékkal haladja meg az előző évi, ami a kezelt házak számának emelkedése folytán következik be.

— A második tervévben 117 millió forintot fordítunk a közlekedési vállalatok fejlesztésére, 38 százalékkal többet, mint az előző évben. Az összeg felhasználásával 150 százalékkal növeljük a trolibuszhálózatot. Beszerzünk 35 új autóbuszt, ami lehetővé teszi új autbuszvonalak

nyitását. Megépül a csepeli gyorsvasút első szakasza.

— A kiskereskedelmi vállalatok hálózatát 515 új üzlet nyitja.

sával bővítjük. Ebből 350 üzlet jut a KÖZERT-re, azonkívül 34 Ruházati Bóit, 32 APISZ-fiók nyílik. A nagyszabású beruházási terv teljesítése fokozott feladatokat jelent a tervmunkákkal foglalkozó közigazgatási és üzemi dolgozókra és ennek sikeres megvalósítása érdekében szükséges az államigyelemnek a tervmunkák területén való alkalmazása is.